

Sammanfattning från regionfullmäktige den 27–28 april

Här är en sammanfattning av några av de beslut som regionfullmäktige fattade vid sitt sammanträde den 27–28 april. Samtliga beslut finns sedan att ta del av i det justerade sammanträdesprotokollet.

För protokoll samt tillhörande handlingar till ärendena, se:

<https://meetingsplus.vll.se/committees/regionfullmaktige/mote-2021-04-27>

Protokollet publiceras några dagar efter sammanträdet.

Region Västerbottens årsredovisning 2020

Regionfullmäktige har beslutat att godkänna årsredovisningen.

Årsredovisningen är regionstyrelsens samlade rapport till regionfullmäktige om hur organisationen uppfyller de mål som fullmäktige har angett i regionplanen.

Regionstyrelsens samlade bedömning av måloppfyllelsen är en sammanvägning av den bedömning som styrelser och nämnder har lämnat. I förslaget redovisas också ekonomiskt bokslut.

Pandemin som drabbade Sverige och världen under 2020 har påverkat hela samhället, inte minst hälso- och sjukvården. I Region Västerbotten har den nödvändiga omställningen för att ta emot och behandla covid-sjuka ställt stora krav på flexibilitet och uthållighet, men har även skyndat på utvecklingen av digitala lösningar för att kunna erbjuda vård på distans.

Regionalt utvecklingsarbete har ställts om för att fånga pandemins effekter på företagen och kultursektorn i Västerbotten. En ny regional utvecklingsstrategi har antagits under året.

Den samlade bedömningen är att majoriteten av målen är delvis uppfyllda. Tre mål har uppfyllts, åtta mål har delvis uppfyllts och ett mål har inte uppfyllts.

Antalet anställda ökar över tid, men har börjat plana ut och regionen har fortsatt högt beroende och kostnad för hyrpersonal.

Sjukfrånvaron ökar något, mycket kopplad till pandemin.

Region Västerbotten redovisar ett positivt resultat på 98 miljoner kronor. Det är en negativ avvikelse mot budget på 45 miljoner kronor. Regionens balanskravsresultat uppgår till 376 miljoner kronor vilket innebär att 2019 års negativa balanskravsresultat är återställt.

Pandemin har påverkat regionens kostnader och intäkter. Kraftigt minskade intäkter, extra kostnader för främst personal och material samtidigt som kostnader inom andra områden minskat. Överskottet beror till stor del på de tillfälliga statliga bidrag som staten gett för att kompensera merkostnader relaterade till pandemin.

När tillfälliga bidrag och andra pandemirelaterade faktorer räknas bort är bedömningen att strukturellt underskott i verksamheten kvarstår.

Den samlade effekten av omställningsplanen uppgår till 138 miljoner kronor (61 % av 225 miljoner kronor). För att nå en ekonomi i balans krävs en minskning av närvarotiden och en tillhörande anpassning av bemanningen.

Kostnadsfrihet vid provtagning och vård avseende covid-19 för personer från andra länder

Covid-19 är en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom i enlighet med smittskyddslagen.

Förslaget är att personer med misstänkt eller bekräftad infektion av Covid-19 ska få avgiftsfri provtagning och vård för Covid-19 om de vistas i Västerbottens län, oavsett om de omfattas av smittskyddslagen (7 kap, 3 §) eller inte.

Målsättningen är att skydda samhället mot smitta och då måste samma insatser från sjukvården gälla för alla som vistas i länet.

Regionfullmäktige har beslutat:

Personer med misstänkt eller bekräftad infektion av covid-19 ska få avgiftsfri provtagning och vård för Covid-19 om de vistas i Västerbottens län, oavsett om de omfattas av smittskyddslagen (7 kap, 3 §) eller inte.

Höjning av avgift för övernattande partner på BB

Avgiften för övernattande partner på länets BB-avdelningar har under lång tid varit 100 kronor per dygn. I jämförelse med andra regioner har Region Västerbotten idag en låg kostnad för övernattande partner.

Regionfullmäktige har beslutat att höja avgiften för övernattande partner på BB vid länets BB-avdelningar, från nuvarande 100 kr per dygn till 350 kr per dygn.

Det är en avgiftsnivå som även många andra regioner har. I avgiften ingår precis som tidigare bäddning, städ, tvätt, övernattning, frukost samt kvällsfika.

Avgiften gäller från den 1 september 2021.

Deltagande på distans för nämnds- och fullmäktigemöten

På grund av rådande pandemi och gällande rekommendationer från Folkhälsomyndigheten har distansmöten varit huvudregeln i kommuner och regioner. Regionfullmäktige beslutade i april 2020 att sammanträden får ske på distans, fullmäktiges beslut har kontinuerligt förlängts och nu gällande beslut löper ut i april 2021.

Fysiska möten ska ses, precis som andemeningen i lagstiftningen, som huvudregeln och distans som undantag. Då rekommendationerna från myndigheterna åter medger fysiska möten kommer regionen också att följa dessa rekommendationer och återgå till fysiska möten.

Regionfullmäktige har beslutat att ledamöter och ersättare medges att delta på distans på nämnds- och fullmäktigemöten till och med den 31 december 2021.

Avsiktsförklaring för en god jämlik och jämställd folkhälsa i Västerbotten

Regionfullmäktige har beslutat att Region Västerbotten ställer sig bakom avsiktsförklaring för en god jämlik och jämställd folkhälsa i Västerbotten.

Utgångspunkten för avsiktsförklaringen är ett regeringsuppdrag till Länsstyrelsen och arbetet har genomförts i samverkan mellan Länsstyrelsen Västerbotten, Region Västerbotten och Umeå Universitet.

Avsiktsförklaringen ska fungera som ett verktyg för att integrera folkhälsoperspektiv såväl i politiska beslut som i praktisk verksamhet.

Genom att underteckna dokumentet bekräftar Region Västerbotten att inom sina ansvarsområden och utifrån sina förutsättningar leva upp till dess avsikt.

Fördelning av utökad läkemedelsförmån

Region Västerbotten har fått högre statsbidrag för läkemedelsförmåner än prognostiserat. Därför föreslås en revidering av budgeten för läkemedelsförmåner med en utökning på totalt 55 miljoner b

Medlen fördelas med 14,5 miljoner till regionstyrelsen och 40,5 miljoner till hälso- och sjukvårdsnämnden. Fördelningen grundar sig på utfall av läkemedelskostnaderna de senaste tre åren för primärvården respektive sjukhusvården.

Regionfullmäktige har beslutat:

Budgeten för förmånläkemedel stärks med 55 miljoner kronor, varav 14,5 miljoner kronor fördelas till Regionstyrelsen.

40,5 miljoner kronor fördelas till hälso- och sjukvårdsnämnden, varav 35,5 miljoner kr för förmånläkemedel inklusive SML samt 5 miljoner kr för diabeteshjälpmedel. Finansiering sker genom utökat statsbidrag för läkemedelsförmåner.

Regionstyrelsen får i uppdrag att uppdatera ersättningsmodellen Hälsoval.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att fördela ökad budget till kostnadsposterna inom verksamheterna.

Motion om behov av depressionssköterskor i Västerbotten

Marianne Normark (L) föreslår i en motion till regionfullmäktige att Region Västerbotten på försök möjliggör för depressionssköterskor i Lycksele, Skellefteå och Umeå. Motionären skriver i motionen att depressionssköterskor prövas som en ny metod inom primärvården i Dalarna.

Av yttrandet framgår att utvecklingsinsatser pågår inom området psykisk ohälsa i primärvården. I regionstyrelsens beställning av primärvård i Hälsovalet 2020 förstärks kraven på kompetens inom området psykisk ohälsa. Det ställs också krav på att hälsocentralen ska tillhandahålla sjuksköterska med specialistutbildning inom psykiatri eller kontaktsjuksköterska med samordningsansvar för patienter med psykisk funktionsnedsättning.

Inom området barn och unga pågår arbetet med fortsatt implementering av strukturerad samverkan, Hälsa Lärande och Trygghet (HLT). HLT utgör en del av första linjen för psykisk hälsa. För gruppen

äldre pågår under hösten 2019 arbete tillsammans med kommunerna för att utbilda personal i Samordnad Individuell Plan (SIP) med särskilt fokus på äldre med psykisk ohälsa.

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen.

Motion om mottagning för missbrukande ungdomar

Andreas Löwenhök (M) har lämnat in en motion till regionfullmäktige med rubriken "En väg in - mottagning för missbrukande ungdomar". Motionen tar upp att den negativa trenden med ett ökat drogmissbruk hos unga fortsätter. Även att frågan om drogscreening flera gånger diskuterats mellan kommuner och regionen, bland annat vid samrådsmöten utan att det lett till en lösning som sätter de unga i centrum. Motionären framhåller behovet av att samla regionens och kommunens kompetens kring missbruksvård av unga under samma tak i syfte att stärka vården och tillgängligheten.

Andreas Löwenhök vill att Skellefteå kommun och regionen tillsammans bygger upp en mottagning för unga missbrukare där parterna samlokaliseras med målet att unga ska ha en väg in.

Av motionssvaret framgår bland annat att hösten 2019 antogs en länsrutin "Handläggningsrutiner vid risk och missbruk hos barn och ungdomar Västerbotten" som är ett steg framåt i rätt riktning. Den tydliggör ansvar och handläggningsrutiner i samverkan mellan berörda verksamheter primärvård, elevhälsa och socialtjänst vid misstanke om risk- och missbruk hos barn och ungdomar under 18 år.

Det ska vara lätt att komma i kontakt med professioner för tidig upptäckt av risk- eller missbruk samt att tidiga insatser sätts in efter att risk- och missbruk identifierats och så fort som möjligt innan det blir en medicinsk angelägenhet.

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen.

Motion om en stärkt budget

Petter Nilsson (SD) skriver i en motion till fullmäktige att regionen haft återkommande bekymmer med budgethanteringen där budget inte kan hållas. Nu behöver något göras för att säkra ekonomin nu och framgent.

Av motionssvaret framgår att Region Västerbotten har problem med budgetföljsamheten idag. Det problemet kan förvisso minskas genom att minska resultatkravet och fördela ut mer budget till verksamheterna och därigenom också minska budgetavvikelsena. Den långsiktiga lösningen är dock att utgifterna anpassas till inkomsterna även om ett enskilt år kan påverkas av särskilda händelser.

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen.

Motion om kostnadseffektivt centrallager

Petter Nilsson (SD) föreslår en motion till regionfullmäktige att Region Västerbotten ska driva ett centrallager internt och att det kan medföra besparingsvinster.

I motionssvaret framgår att regionen har vidtagit ett antal åtgärder för att förbättra lagerhållningen. Regionen behöver väga in flera perspektiv, inte bara kostnaden att bedriva ett eget lager eller köpa

tjänsten. Nuvarande avtal med den befintliga leverantören löper ut 2023, i god tid inför detta ska båda alternativen utredas utifrån flera perspektiv.

Med hänvisning till att det är för tidigt att säga att detta är regionens ambition ska motionen anses besvarad.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om att uppmuntra personal att resa med egen bil

Petter Nilsson (SD), Katrin Larsson (SD), Linda Strandberg (SD), Lars Forsgren (SD) och Thomas Palmblad (SD) föreslår i en motion till regionfullmäktige att man ska kommunicera värdet i att uppmuntra medarbetare att resa med egen bil.

I yttrandet över motionen framgår att Region Västerbotten uppmanar sin personal att följa Folkhälsomyndighetens allmänna rekommendationer och därmed ska motionen anses besvarad.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om att återinföra alla AT-platserna

Petter Nilsson, Linda Strandberg, Katrin Larsson, Lars Forsgren och Thomas Palmblad, samtliga (SD), har lämnat in en motion till regionfullmäktige.

I motionen framhålls vikten av att utbilda AT-läkare vid Norrlands universitetssjukhus för att säkra den framtida vården. Om AT-platser reduceras kommer tillgängligheten till vård att försämrats, menar man. Vidare påpekas att nyexaminerade läkare ofta får vänta innan de får en AT-plats, vilket beskrivs som en flaskhals. Slutligen vill motionärerna att budgetunderskottet inom AT-verksamheten ska täckas upp med medel från administration, finkultur och memeologen.

Av motionssvaret framgår att Region Västerbotten under en lång period satsat på att utöka antalet AT-tjänster. Detta har resulterat i fler anställda läkare idag än någonsin tidigare. Hur stort antalet AT-platser ska vara är en avvägning mot bedömt behov i relation till antal ST-tjänster och ekonomisk ram.

Bedömningen nu är att Region Västerbotten håller en god nivå på antalet AT-tjänster, trots en tillfällig neddragning 2020.

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen.

Motion om ett bättre nyttjande av patienthotell för att frigöra vårdplatser

Elin Segerstedt Söderberg (M) har lämnat in en motion till regionfullmäktige.

Motionären menar att patienthotellet Björken inte nyttjas i den utsträckning som önskas och att antalet patienter på hotellet minskar. Med en mer genomtänkt planering skulle hotellet i högre grad kunna nyttjas av bland annat patienter som inte är i behov av vård dygnet runt, men som ändå behöver närhet till sjukhuset. På så sätt skulle vårdplatser på Norrlands universitetssjukhus frigöras.

Elin Segerstedt Söderberg att yrkar bland annat på att se över nyttjandet av patienthotellet samt att öka vårdutbud och vårdnivå.

Av motionssvaret framgår att det utretts om annan form av vård kan läggas på Björken. Men det krävs läkemedelsförråd, sjukvårdspersonal och en annan teknisk infrastruktur i fastigheten, vilket det inte finns förutsättningar för i dagsläget.

Det behövs klargöras hur den framtida funktionen patienthotell ska utformas utifrån flera perspektiv. Arbetet bör göras tillsammans med vårdverksamheterna och regionala grannar

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen.

Motion om Västerbotten som försöksregion för gårdsförsäljning

Anton Bergström (M) har lämnat in en motion till regionfullmäktige. I motionen föreslås att Region Västerbotten ansöker hos regeringen om att under en försöksperiod tillåta lokala producenter att ha gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker. Ett initiativ som potentiellt skulle stärka lokalt företagande, skapa fler jobb och öka turismen, menar motionären.

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen.

Motion om att samverkan behöver stärkas mellan Region Västerbotten och kommunerna

Maria Kristoffersson, Centerpartiet och Centerpartiets fullmäktige-grupp har lämnat in en motion till regionfullmäktige. De föreslår att regionfullmäktige ska besluta att ge regionala utvecklingsnämnden i uppdrag att se över möjligheten till ett närmare samarbete mellan regionens regionala utveckling och kommunernas näringslivskontor/näringslivsansvariga.

Motionärerna menar att Region Västerbotten bör vara den aktör som har en bred överblick och kunskap om näringslivet situation och förutsättningar i länet. Man menar att det finns stora möjligheter att utveckla samverkan mellan regionen och kommunerna och att vissa kommuner upplever "att regionen jobbar i ett eget stuprör och att en strukturerad samverkan mellan regionen och kommunerna saknas". Givet att den regionala utvecklingsstrategin ska vara ledande för alla aktörer i länet menar motionärerna att regionen bör ta ett större ansvar för att den regionala utvecklingsstrategin verkställs. Motionärerna uppfattar att det under Coronakrisen blivit tydligt att det finns stora möjligheter att utveckla samverkan mellan berörda aktörer och föreslår därför att regionala utvecklingsnämnden ska få i uppdrag att utveckla samverkan med näringslivskontoren/näringslivsansvariga.

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen eftersom det föreslagna uppdraget redan finns uttalat i den regionala utvecklingsstrategin.

Motion om att begränsa kulturverksamhet

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion till regionfullmäktige om att begränsa kulturverksamheten. Motionärerna vill att regionfullmäktige beslutar dels att samråd ska genomföras med kommuner för att ställa in samtliga offentliga verksamheter inom kultur, dels att arbeta för att

minska regionens kulturverksamhet samt även att rekommendera fria kulturutövare att begränsa sin verksamhet.

Man lyfter nuvarande ekonomiska förutsättningar i Region Västerbotten och eventuella kommande konsekvenser av den pågående Coronapandemin. Motionärerna anser att det är av största vikt att ombesörja god vård för de som drabbats illa. Kulturbolagens verksamheter innebär att människor samlas och att det inte är önskvärt ur ett smittspridningsperspektiv, menar man.

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen.

Motion om en solidarisk vårdersättningsnivå

Petter Nilsson, Linda Strandberg, Katrin Larsson och Lars Forsgren, samtliga (SD), har lämnat in en motion till regionfullmäktige.

Motionärerna noterar att vissa sjukvårdsregioner, till skillnad från Region Västerbotten, har en tilläggsavgift för utomlänsvård. Detta menar man leder till att den vård som ges till Region Västerbottens patienter i vissa regioner, blir dyrare än den vård som utomlänspatienter får i Region Västerbotten. Vidare anser motionärerna att en större del av ersättningsmodellen för Norrlands universitetssjukhus bör vara fast istället för rörlig.

Motionärerna vill att regionen verkar för att införa en påläggsavgift om 1 % för sjukvård utanför vår sjukvårdsregion i vårt regionvårdsavtal, att verka för en större del av fast abonnemang, och på sikt söka sänka den rörliga delen av den prissatta vården som Region Norrbotten, Region Jämtland samt Region Västernorrland köper av Norrlands universitetssjukhus till 25 %, och verka för att den fasta delen ska uppgå till 75%. Samt att verka för att den rörliga kostnaden sker genom en ettårig avstämning av volymer.

Av motionssvaret framgår bland annat att avtalsperioderna 2015–2017 och 2018–2020 har en avtalsmodell med 50 procent fast och 50 procent rörlig DRG-ersättning tillämpats på Norrlands universitetssjukhus. Nivå inom 50 procent rörlig respektive fast ersättning har sin grund i att dela på risk och rabatt. Inför avtalsperioden 2021–2023 är avsikten att utöka delen av den fasta ersättningen enligt beräkningar av sjukhusets fasta och rörliga kostnader enligt självkostnadsberäkning. Inför avtalsperioden är intentionen att driva frågan om att avstämning bör ske med tätare intervall än nuvarande modell.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om att trygga en framtida läkarförsörjning

Carin Hasslow (L) har lämnat in en motion till regionfullmäktige. Hon menar att det behövs fler AT-tjänster inom Region Västerbotten samt att alla ST-tjänster utannonseras och tillsätts. Detta för att inte riskera att tillgången på specialistläkare i framtiden blir sämre. I motionen beskrivs vissa av specialiteterna vara inne i en ond spiral där allt färre drar ett tyngre lass, vilket i sin tur avskräcker nya från att söka sig till dit. Carin Hasslow yrkar på att läkarförsörjningen ska säkerställas på sikt genom att utöka antalet AT- och ST tjänster i regionen.

Av motionssvaret framgår att Region Västerbotten medvetet under flera års tid har satsat på ett utökad antal AT- och ST-tjänster för att långsiktigt säkra läkartillgången inom hälso- och sjukvården.

Varje år genomförs en ST-prognos inom Region Västerbotten. Den ligger till grund för beslut om antal ST-tjänster och hur fördelningen ser ut. Beslut om antalet AT-tjänster är en avvägning mot bedömt behov i relation till antal ST-tjänster och ekonomisk ram.

Bedömningen är att Region Västerbotten sedan tidigare och även nu fortsätter att säkerställa den långsiktiga läkarförsörjningen i länet.

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen.

Motion om ett första steg mot fast läkare i primärvården

Nicklas Sandström (M), Carin Hasslow (L), Ewa-May Karlsson (C) och Hans-Inge Smetana (KD), har lämnat in en motion till regionfullmäktige.

Motionärerna ser ett problem i att patienter i primärvården inte får träffa samma läkare vid återkommande besök. De menar att byte av läkare innebär både en patientsäkerhetsrisk och dessutom ger sämre kvalitet. För att åtgärda detta föreslår man en primärvårdsreform som bland annat innebär att erbjuda patienter en fast läkare med tillhörande vårdteam. De hälsocentraler som kan erbjuda minst 70 procent av sina patienter en fast namngiven läkare ska få en särskild ersättning.

I motionssvaret anses att intentionerna i motionen är goda. Det är dock en utmaning att kunna erbjuda fasta läkare i hela Västerbotten, där stora delar av primärvårdsläkarna är hyrläkare. En översyn bör genomföras och frågan om modell för Västerbotten bör utredas.

Regionfullmäktige har beslutat att bifalla motionen.

Motion om geriatrisk vårdcentral

Ewa-May Karlsson (C) har lämnat in en motion till regionfullmäktige. Motionen tar upp att andelen äldre ökar i Västerbotten, och med ökad livslängd ökar också andelen äldre invånare med multisjukdomar och behov av vård.

Ewa-May Karlsson lyfter fram möjligheten att inrätta en Geriatrisk Vårdcentral (GVC) som likt BVC och MVC, en modell där den äldre multisjuka efter en grundlig kartläggning och läkarbedömning får en individuell vårdplanering.

GVC skulle kunna vara en modell som höjer den enskildes livskvalitet och minskar belastningen för en redan ansträngd sjukhusvård och dessutom spar resurser. Motionären önskar att regionfullmäktige utreder om Geriatrisk Vårdcentral (GVC) kan vara ett alternativ för regionens primärvård och läggas in i som en del av Hälsovalet?

Av motionssvaret framgår bland annat att för inskrivna i hemsjukvården och på särskilda boenden finns på de flesta håll ett bra och strukturerat arbete med de äldre via det system av primärvårdsläkare som är knutna till varje sådant boende. Men för andra individer saknas helhetsperspektivet. En mer strukturerad vård för de äldre är eftersträvanvärt och både vilja och insikt om detta finns i vården. Att införa ett strukturerat arbetssätt genom till exempel GVC skulle kunna vara ett komplement inom ramen för vårt arbete mot den goda och nära vården. Det skulle på sikt kunna ge tryggare patienter och anhöriga samt en bättre och mer tillfredsställande arbetsmiljö för vårdens medarbetare. Motionen föreslås därför att bifallas.

Regionfullmäktige har beslutat att bifalla motionen.

Motion om trygga sjukresor under coronapandemin

Ärendet bordlades.

Fler beslut som fattades under sammanträdet

10 Hälsa- och sjukvårdsnämndens svar på fullmäktigeberedningarnas rapporter

11 Regionstyrelsens svar på fullmäktigeberedningarnas rapporter

12 Regionala utvecklingsnämndens svar på fullmäktigeberedningarnas rapporter

18 Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandlings budgetram 2022 samt plan för ekonomi 2023–2024

19 Revidering av ägardirektiv för AC-Net Externservice AB och AC-Net Internservice AB

20 Västerbottensmodellen 2021

21 Borgensåtagande vid refinansiering av Itino-fordon 1429

25 Ansvarsfrihet för Region Västerbottens förtroendemannaorgan för år 2020

26 Gemensam instruktion till ägarombud inför ordinarie bolagsstämmor 2021

27 Norra sjukvårdsregionförbundets årsredovisning 2020

28 Ansvarsfrihet för Norra sjukvårdsregionförbundet 2020

31 Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling årsredovisning för år 2020

32 Ansvarsfrihet 2020 för kommunalförbundet avancerad strålbehandling